

Súd: Okresný súd Trnava
Spisová značka: 11Csp/10/2025
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2125201230
Dátum vydania rozhodnutia: 16. 09. 2025
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Zuzana Pribulová
ECLI: ECLI:SK:OSTT:2025:2125201230.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Trnava sudkyňou JUDr. Zuzanou Pribulovou v právnej veci sporu žalobcu: MINIHOTOVOST, SE, IČ: 043 55 211, námestí A. B. C. XXXX/XX, XXX XX D., ČR, zastúpený: JUDr. Katarína Hegedúšová, advokátka, Majerníkova 3479/3A, Bratislava-mestská časť Dúbravka, proti žalovanej: E. C., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom F. XXX, prechodne bytom E. XXX, o zaplatenie sumy 450,- eur s príslušenstvom, takto

rozhodol:

- I. Žaloba sa z a m i e t a .
- II. Žalovanej sa nárok na náhradu trov konania n e p r i z n á v a .

odôvodnenie:

1. Žalobca sa žalobou doručenu tunajšiemu súdu dňa 18.02.2025 domáhal vydania rozhodnutia, ktorým by súd uložil žalovanej povinnosť zaplatiť mu sumu 450,- eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 450,- eur od 08.03.2022 do zaplatenia, ako aj priznania nároku na náhradu trov konania.

2. Žalobca svoju žalobu odôvodnil tým, že žalobu podáva v zmysle Smlouvy o zápůjčke č. 624735. Žalovaná sa prostredníctvom webovskej stránky G. registrovala a požiadala žalobcu o poskytnutie úveru vo výške 450,- eur. Pri registrácii uviedla svoje údaje. Pri registrácii a odoslaním žiadosti o poskytnutie úveru žalovaná zároveň potvrdila, že súhlasí so Smlouvou o zápůjčke, ako aj všeobecnými podmienkami poskytnutia úveru, a zároveň potvrdila, že údaje, ktoré žalobcovi ako veriteľovi poskytla, sú pravdivé a úplné. Na základe Smlouvy o zápůjčke č. 624735 zo dňa 28.02.2022, uzatvorenej podľa § 2390 a nasl. zákona č. 89/2012 Sb. občanský zákonník a zákona č. 145/2010 Sb. o spotřebitelském úveru v znení neskorších predpisov, žalobca ako veriteľ poskytol žalovanej ako dlžníkovi úver vo výške 450,- eur, ktorý sa žalovaná zaviazala vrátiť spolu s celkovými nákladmi spojenými s úverom vo výške 32,- eur, t.j. zaplatiť celkovú čiastku vo výške 482,- eur, a to do 7 dní odo dňa poskytnutia úveru. V zmysle Smlouvy o zápůjčke č. 624735 sú celkové náklady spojené s úverom tvorené výlučne odplatou, čo predstavuje sumu vo výške 32,- eur. Vzhľadom na to, že žalovaná neplnila riadne a včas svoj záväzok v zmysle uzatvorenej Smlouvy o zápůjčke, stal sa jej dlh splatným, a to dňom 07.03.2022. Dňa 02.12.2024 bola žalovanej prostredníctvom právneho zástupcu zaslaná písomná výzva na úhradu dlhu. Žalovaná neuhradila žalobcovi žiadnu platbu. Žalobca si v zmysle nariadenia vlády ČR č. 351/2013 Sb. v znení neskorších predpisov uplatňuje voči žalovanej zákonný úrok z omeškania.

3. Ako dôkazy žalobca predložil nasledovné listinné dôkazy: Smlouva o úvere č. 624735 zo dňa 28.02.2022, Všeobecné podmienky poskytnutí úveru, Výzva zo dňa 02.12.2024, Výpis z obchodního rejstříku.

4. Žalovanej bola žaloba s prílohami doručená, k tejto sa nevyjadřila.

5. Podľa článku 17 ods. 1. písm. b) a c) Nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č.1215/2012 z 12. decembra 2012 o právomoci a o uznávaní a výkone rozsudkov v občianskych a obchodných veciach (ďalej len „nariadenie Rady (ES) č.1215/2012“), vo veciach týkajúcich sa zmluvy uzavretej spotrebiteľom na účely, ktoré nie je možné považovať za súčasť jeho podnikania, alebo povolania, sa právomoc určí podľa tohto oddielu, pričom nie sú dotknuté ustanovenia článku 6 a článku 7 bodu 5 ak ide: b) o zmluvu o úvere splatnom v splátkach alebo zmluvu o akejkoľvek inej forme úveru, ktorým sa má financovať predaj tovaru, alebo c) vo všetkých ostatných prípadoch o zmluvu uzavretú s účastníkom, ktorý obchoduje alebo podniká v členskom štáte bydliska spotrebiteľa alebo akýmkoľvek spôsobom smeruje takéto činnosti do tohto členského štátu alebo do viacerých štátov vrátane tohto členského štátu, a zmluva spadá do rozsahu týchto činností.

6. Podľa článku 18 ods. 2. nariadenia Rady (ES) č.1215/2012, druhý účastník zmluvy môže žalovať spotrebiteľa len na súdoch členského štátu, v ktorom má spotrebiteľ bydlisko.

7. Podľa článku 62 ods. 1 nariadenia Rady (ES) č.1215/2012, na určenie, či má účastník bydlisko v členskom štáte, na ktorého súdy bola vo veci podaná žaloba, súd použije právny poriadok svojho štátu.

8. Podľa článku 6 ods. 1. Nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 593/2008 zo 17. júna 2008 o rozhodnom práve pre zmluvné záväzky (ďalej len „nariadenie Rady (ES) č.593/2008“), bez toho, aby boli dotknuté články 5 a 7, zmluva uzavretá fyzickou osobou na účel, ktorý sa môže považovať za patriaci do oblasti mimo jej predmetu činnosti alebo výkonu povolania (ďalej len „spotrebiteľ“), s inou osobou, ktorá koná v rámci svojho predmetu činnosti alebo výkonu povolania (ďalej len „podnikateľ“), sa spravuje právnym poriadkom krajiny obvyklého pobytu spotrebiteľa za predpokladu, že podnikateľ:

a) vykonáva svoju obchodnú alebo podnikateľskú činnosť v krajine obvyklého pobytu spotrebiteľa alebo b) akýmkoľvek spôsobom smeruje takú činnosť na túto krajinu alebo niekoľko krajín vrátane tejto krajiny a zmluva patrí do rozsahu tejto činnosti.

9. Podľa článku 6 ods. 2. nariadenia Rady (ES) č.593/2008, bez ohľadu na odsek 1 si strany môžu v súlade s článkom 3 zvoliť rozhodné právo pre zmluvu, ktorá spĺňa požiadavky odseku 1. Takáto voľba rozhodného práva však nesmie zbaviť spotrebiteľa ochrany, ktorú mu poskytujú také ustanovenia, od ktorých sa nemožno odchýliť dohodou podľa práva, ktoré by v prípade absencie voľby bolo na základe odseku 1 rozhodným.

10. Z dôvodu, že žalobca má sídlo na území Českej republiky a žalovaná má bydlisko na území Slovenskej republiky, a teda ide o konanie s cudzím prvkom, musel súd skôr, ako začal konať vo veci samej, vyriešiť otázku právomoci súdov Slovenskej republiky na konanie v tejto veci a následne otázku, aký právny poriadok má byť použitý na posúdenie uplatneného nároku žalobcu. Keďže ide o občianskoprávnu vec, pričom konanie bolo začaté podaním žaloby na tunajší súd dňa 18.02.2025, právomoc súdu sa spravuje Nariadením Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1215/2012 z 12. decembra 2012 o právomoci a o uznávaní a výkone rozsudkov v občianskych a obchodných veciach, pričom v zmysle vyššie citovaného článku 17 ods. 1 písm. b), článku 18 ods. 2 v spojení s článkom 62 ods. 1 nariadenia súd ustálil, že súdy SR majú právomoc na konanie v predmetnej veci. Rozhodným právom v prejednávanej veci je s poukazom na čl. 6 ods. 1 nariadenia Rady (ES) č. 593/2008 právo Slovenskej republiky. V tejto súvislosti súd odkazuje aj na odsek 36. a nasl. tohto rozsudku.

11. Podľa § 290 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“), spotrebiteľský spor je spor medzi dodávateľom a spotrebiteľom vyplývajúci zo spotrebiteľskej zmluvy alebo súvisiaci so spotrebiteľskou zmluvou.

12. Podľa § 295 CSP, súd môže vykonať aj tie dôkazy, ktoré spotrebiteľ nenavrhol, ak je to nevyhnutné pre rozhodnutie vo veci. Súd aj bez návrhu obstará alebo zabezpečí taký dôkaz.

13. Súd vo veci vykonal dokazovanie listinnými dôkazmi predloženými žalobcom, ako aj Upozornením NBS zo dňa 09.08.2018 (na č.I. 31 spisu) zabezpečeným v súlade s § 295 CSP, keď pojednával v neprítomnosti právneho zástupcu žalobcu, ktorý svoju neprítomnosť ospravedlnil a súhlasil s

pojednáváním v jeho neprítomnosti (na č.l. 35 spisu) a v neprítomnosti žalovanej, ktorá mala predvolanie doručené (na č.l. 32 spisu), svoju neprítomnosť neospravedlnila, o odročenie pojednávania nežiadala, pričom z vykonaného dokazovania súd zistil nasledovný skutkový stav:

14. Medzi žalobcom a žalovanou bola formou diaľkovej komunikácie dňa 28.02.2022 uzavretá Zmluva o úvere č. 624735, na základe ktorej poskytol žalobca žalovanej úver vo výške 450,- eur. Celkové náklady žalovanej boli tvorené odplatom vo výške 32,- eur, a preto celková čiastka, ktorú bola žalovaná povinná zaplatiť žalobcovi, bola vo výške 482,- eur. Odplatu vo výške 32,- eur si však žalobca v konaní neuplatňuje. Žalovaná sa zaviazala zaplatiť celkovú čiastku do 7 dní odo dňa poskytnutia úveru. Žalovaná zo zmluvy žalobcovi nič neuhradila. Podľa Upozornenia Národnej banky Slovenska zo dňa 09.08.2018, NBS žalobcovi neudelila žiadne povolenie na poskytovanie spotrebiteľských úverov a iných úverov a pôžičiek pre spotrebiteľov na území SR.

15. Podľa § 488 zákona č. 40/1986 Zb. Občiansky zákonník (ďalej len „OZ“), záväzkovým vzťahom je právny vzťah, z ktorého veriteľovi vzniká právo na plnenie (pohľadávka) od dlžníka a dlžníkovi vzniká povinnosť splniť záväzok.

16. Podľa § 489 OZ, záväzky vznikajú z právnych úkonov, najmä zo zmlúv, ako aj zo spôsobenej škody, z bezdôvodného obohatenia alebo z iných skutočností uvedených v zákone.

17. Podľa § 497 zákona č. 513/1991 Zb. Obchodný zákonník (ďalej len „OBZ“), zmluvou o úvere sa zaväzuje veriteľ, že na požiadanie dlžníka poskytne v jeho prospech peňažné prostriedky do určitej sumy, a dlžník sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť úroky.

18. Podľa § 499 OBZ, za dojednanie záväzku veriteľa poskytnúť na požiadanie peňažné prostriedky možno dojednať odplatu, ak poskytovanie úveru je predmetom podnikania veriteľa.

19. Podľa § 52 ods. 1 a 2 OZ (v znení účinnom do 30.06.2024), spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom. (1) Ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné. Na všetky právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, sa vždy prednostne použijú ustanovenia Občianskeho zákonníka, aj keď by sa inak mali použiť normy obchodného práva. (2)

20. Podľa § 2 písm. a), c), d) zákona č. 266/2005 Z.z. o ochrane spotrebiteľa pri finančných službách na diaľku (ďalej len „zák.č. 266/2005 Z.z.“) (v znení účinnom ku dňu uzavretia zmluvy), na účely tohto zákona sa rozumie

a) zmluvou na diaľku zmluva medzi dodávateľom a spotrebiteľom o poskytnutí finančnej služby výlučne prostredníctvom prostriedkov diaľkovej komunikácie,

c) dodávateľom osoba, ktorá je v rámci svojho podnikania zmluvným poskytovateľom finančných služieb prostredníctvom prostriedkov diaľkovej komunikácie na základe zmluvy na diaľku,

d) spotrebiteľom fyzická osoba, ktorej sa výlučne na osobnú spotrebu poskytujú finančné služby na základe zmluvy na diaľku a ktorá pri jej uzavieraní a plnení nekoná v rámci svojho zamestnania, povolania alebo podnikania.

21. Podľa § 1 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov (ďalej len „ZoSÚ“) (v znení účinnom ku dňu uzavretia zmluvy), spotrebiteľským úverom na účely tohto zákona je dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere vo forme pôžičky, úveru, odloženej platby alebo obdobnej finančnej pomoci poskytnutej veriteľom spotrebiteľovi. Spotrebiteľský úver podľa tohto zákona možno poskytnúť len bezhotovostným prevodom finančných prostriedkov na platobný účet spotrebiteľa alebo na účet stavebného sporiteľa, poštovým poukazom, ktorého adresátom je spotrebiteľ alebo platobným prostriedkom vydaným na meno spotrebiteľa;1) tým nie je dotknuté bezhotovostné poskytnutie viazaného spotrebiteľského úveru podľa § 15 alebo poskytnutie spotrebiteľského úveru bezhotovostne na splatenie iného úveru alebo úverov úhradou veriteľovi oprávnenému poskytovať úver podľa tohto zákona alebo osobitného predpisu.18b) Spotrebiteľským úverom sú aj mladomanželský úver podľa osobitného predpisu,1a) niektoré stavebné úvery a iné úvery podľa osobitného predpisu1b)

a nezabezpečené úvery poskytované spotrebiteľom na účely rekonštrukcie nehnuteľnosti určenej na bývanie, pričom ustanovenia osobitných predpisov^{1c}) týkajúce sa poskytovania týchto úverov tým nie sú dotknuté; obmedzenie hornej hranice výšky úveru podľa odseku 3 písm. f) sa na tieto úvery nevzťahuje.

22. Podľa § 1 ods. 3 písm. l) ZoSÚ (v znení účinnom ku dňu uzavretia zmluvy), spotrebiteľským úverom nie sú: úver, ktorý sa musí splatiť v lehote nepresahujúcej tri mesiace.

23. Podľa § 11 ods. 3 veta prvá ZoSÚ (v znení účinnom ku dňu uzavretia zmluvy), ak osoba bez povolenia poskytne peňažné prostriedky, ktoré by inak boli spotrebiteľským úverom, uzatvorená zmluva je neplatná. Ak vznikne spotrebiteľovi povinnosť vydať poskytnuté finančné plnenie, osoba podľa prvej vety je povinná umožniť spotrebiteľovi uhradiť len skutočne poskytnuté finančné plnenie v splátkach a lehote, ktorá však nesmie byť kratšia ako lehota, v ktorej by mal spotrebiteľ vrátiť finančné plnenie, ak by neexistoval dôvod neplatnosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere; tým nie je dotknuté právo zmluvných strán dohodnúť sa na dlhšej lehote na vrátenie poskytnutého finančného plnenia a právo spotrebiteľa vrátiť poskytnuté finančné plnenie naraz alebo v splátkach v lehote kratšej, ako bola dohodnutá v zmluve podľa prvej vety.

24. Podľa § 20 ods. 1 ZoSÚ (v znení účinnom ku dňu uzavretia zmluvy), veriteľ je oprávnený ponúkať a poskytovať spotrebiteľské úvery len na základe povolenia udeleného Národnou bankou Slovenska, a to v závislosti od udeleného povolenia v tomto rozsahu: a) bez obmedzenia rozsahu poskytovania spotrebiteľských úverov podľa § 20a alebo b) v obmedzenom rozsahu poskytovania spotrebiteľských úverov podľa § 20b.

25. Podľa § 24 ods. 1 a 2 ZoSÚ (v znení účinnom ku dňu uzavretia zmluvy), na iných veriteľov a na zmluvy o úvere alebo pôžičke, ktoré nie sú spotrebiteľským úverom a ktoré sú poskytované inými veriteľmi spotrebiteľom, sa vzťahujú ustanovenia § 1 ods. 2 druhej vety, § 2, 3, 4, 6, § 7 ods. 1, 2, 16 až 42, § 8, 8a, § 9 ods. 1, ods. 2 písm. a) až v), ods. 9 až 11, § 11, 12, 14, 16, 17, 19, § 20 ods. 2 až 8, § 23 a 25. (1) Veriteľ môže poskytovať úvery alebo pôžičky, ktoré nie sú spotrebiteľským úverom a ktoré sú poskytované inými veriteľmi spotrebiteľom, ak má povolenie poskytovať spotrebiteľské úvery podľa § 20 ods. 1 písm. a). (2)

26. Podľa § 24b ods. 1 ZoSÚ (v znení účinnom ku dňu uzavretia zmluvy), nikto nesmie v rámci svojho podnikania ponúkať ani poskytovať spotrebiteľské úvery bez povolenia ani nad rozsah povolenia podľa § 20 ods. 1 písm. a) alebo písm. b), bankového povolenia alebo iného oprávnenia na vykonávanie bankových činností.³⁷⁾

27. Podľa § 39 OZ, neplatný je právny úkon, ktorý svojím obsahom alebo účelom odporuje zákonu alebo ho obchádza alebo sa prieči dobrým mravom.

28. Podľa § 457 OZ, ak je zmluva neplatná alebo ak bola zrušená, je každý z účastníkov povinný vrátiť druhému všetko, čo podľa nej dostal.

29. Podľa § 451 ods. 1 a 2 OZ, kto sa na úkor iného bezdôvodne obohatí, musí obohatenie vydať. (1) Bezdôvodným obohatením je majetkový prospech získaný plnením bez právneho dôvodu, plnením z neplatného právneho úkonu alebo plnením z právneho dôvodu, ktorý odpadol, ako aj majetkový prospech získaný z nepoctivých zdrojov. (2)

30. Podľa § 100 ods. 1 OZ, právo sa premlčí, ak sa nevykonalo v dobe v tomto zákone ustanovenej (§ 101 až 110). Na premlčanie súd prihladne len na námietku dlžníka. Ak sa dlžník premlčania dovoľá, nemožno premlčané právo veriteľovi priznať.

31. Podľa § 101 OZ, pokiaľ nie je v ďalších ustanoveniach uvedené inak, premlčacia doba je trojročná a plynie odo dňa, keď sa právo mohlo vykonať po prvý raz.

32. Podľa § 107 ods. 1 a 2 OZ, právo na vydanie plnenia z bezdôvodného obohatenia sa premlčí za dva roky odo dňa, keď sa oprávnený dozvie, že došlo k bezdôvodnému obohateniu a kto sa na jeho úkor obohatil. (1) Najneskôr sa právo na vydanie plnenia z bezdôvodného obohatenia premlčí za tri roky, a ak ide o úmyselné bezdôvodné obohatenie, za desať rokov odo dňa, keď k nemu došlo. (2)

33. Podľa § 54a OZ, premlčané právo zo spotrebiteľskej zmluvy nemožno vymáhať a ani ho platne zabezpečiť; ustanovenie § 151j ods. 2 tým nie je dotknuté. Zmeniť obsah premlčaného práva zo spotrebiteľskej zmluvy, nahradiť ho novým právom alebo obnoviť jeho vymáhateľnosť možno len na základe právneho úkonu dlžníka, ktorý o premlčaní vedel.

34. Medzi stranami sporu vznikol uzavretím zmluvy o úvere právny vzťah, ktorý je od svojho vzniku nevyhnutné posudzovať podľa príslušných právnych predpisov, ktoré upravujú právne vzťahy spotrebiteľského charakteru, keďže žalobca pri uzatváraní zmluvy vystupoval ako veriteľ s poukazom na predmet podnikania a žalovaná vystupovala ako spotrebiteľ, pretože pri uzatváraní zmluvy nekonala v rámci predmetu svojej obchodnej alebo podnikateľskej činnosti. Strany sporu uzavreli zmluvu o úvere, ktorá však nemá charakter zmluvy o spotrebiteľskom úvere s poukazom na ustanovenie § 1 ods. 3 písm. l) ZoSÚ, pretože úver mal byť splatený v lehote nepresahujúcej tri mesiace, ide však o spotrebiteľskú zmluvu v zmysle § 52 OZ.

35. Z Upozornenia Národnej banky Slovenska zo dňa 09.08.2018 vyplýva, že žalobca nie je zapísaný v zozname subjektov finančného trhu - nebankových veriteľov, a teda žalobca nemá od Národnej banky Slovenska udelené povolenie na poskytovanie spotrebiteľských úverov v rámci Slovenska, pričom žalobca v konaní opak ani netvrdil. Z uvedeného dospel súd k záveru, že žalobca ako nebankový subjekt a veriteľ poskytol žalovanej v postavení spotrebiteľa úver bez toho, aby mu bolo udelené zákonom vyžadované povolenie poskytovať spotrebiteľské úvery (§ 20 ods. 1 ZoSÚ). S poukazom na uvedené, v spojení so znením ustanovenia § 11 ods. 3, § 24b ZoSÚ a § 39 OZ, je zmluva o úvere zo zákona absolútne neplatným právny úkonom, pričom na absolútnu neplatnosť je súd povinný prihliadať ex offio.

36. Z dôvodu, že je neplatná zmluva o úvere, neplatné sú aj Všeobecné podmienky poskytnutia úveru, ktoré sú neoddeliteľnou súčasťou zmluvy, a teda aj ich bod 04. o voľbe práva Českej republiky. Hoci si teda zmluvné strany v bode 04. Všeobecných podmienok poskytnutia úveru ako rozhodné právo zvolili právny poriadok Českej republiky, nedošlo k účinnej voľbe rozhodného práva zmluvnými stranami podľa článku 6 ods. 2. nariadenia Rady (ES) č.593/2008, ale bolo potrebné rozhodné právo určiť podľa čl. 6 ods. 1. písm. b) tohto nariadenia. Vzhľadom na to sa predmetná zmluva spravuje právny poriadkom SR ako krajiny obvyklého pobytu spotrebiteľa, keďže žalobca ako podnikateľ smeroval svoju činnosť na SR a zmluva patrí do rozsahu tejto činnosti, pričom žalovaná o pôžičku požiadala prostredníctvom webovej stránky G., ktorá je slovenskou webovou stránkou. Preto bolo potrebné na prejednávajúcu vec aplikovať ustanovenia ZoSÚ a OZ, a nie český právny poriadok. Okrem toho sa dojednanie o rozhodnom práve nachádza len vo Všeobecných podmienkach poskytnutia úveru, a preto žalovaná ako spotrebiteľ ani nemala reálnu možnosť ovplyvniť voľbu rozhodného práva. Voľba rozhodného práva Českej republiky tiež znamená pre žalovanú zbavenie sa ochrany, ktorú jej poskytuje zákon tým, že neumožňuje, aby spotrebiteľské úvery poskytovali subjekty, ktoré nemajú udelené povolenie od Národnej banky Slovenska. Uvedené zabezpečuje dohľad Národnej banky Slovenska nad činnosťou týchto subjektov, ako aj možnosť odňať povolenie subjektu, ktorý porušuje právne predpisy zabezpečujúce ochranu spotrebiteľa. S poukazom na uvedené je teda použitie právneho poriadku SR pre žalovanú ako spotrebiteľa výhodnejšie.

37. V súvislosti s vyššie uvedeným súd poukazuje na rozsudok Krajského súdu v Trnave sp.zn. 24CoCsp/49/2021 zo dňa 09.03.2022, v ktorom sa odvolací súd vyjadril, že „keďže žalovaný ako nebankový subjekt a veriteľ poskytol žalobkyni v postavení spotrebiteľky peňažnú pôžičku bez toho, aby mu bolo udelené zákonom v § 20 ods. 1 resp. § 24 ods. 2 ZoSÚ vyžadované povolenie poskytovať spotrebiteľské úvery, v zmysle cit. § 11 ods. 3 ZoSÚ predmetná zmluva o úvere je zo zákona absolútne neplatným právny úkonom. Na absolútnu neplatnosť musí súd prihliadať a vyvodzovať z nej dôsledky aj bez návrhu (ex officio) z úradnej povinnosti a v ktoromkoľvek štádiu konania. Keďže potom predmetná zmluva o úvere je neplatná ako celok, neplatné sú aj všeobecné podmienky poskytnutia úveru vyhlásené za jej neoddeliteľnú súčasť a teda i ich bod 04 o voľbe práva Českej republiky. Keďže potom nedošlo účinne k voľbe rozhodného práva zmluvnými stranami (podľa čl. 6 ods. 2 Nariadenia EPaR (ES) č. 593/2008) bolo potrebné na rozhodné právo aplikovať čl. 6 ods. 1 písm. b), za splnenia podmienky, že žalovaný ako podnikateľ smeroval svoju činnosť na Slovenskú republiku, čo je nesporne zrejme aj z vyššie citovanej tlačovej informácie NBS, v dôsledku čoho predmetný právny vzťah sa bude spravovať právny poriadkom Slovenskej republiky podľa obvyklého pobytu spotrebiteľky - žalobkyne. Preto bolo potrebné na vec aplikovať aj vyššie citované ustanovenia ZoSÚ a nie český právny poriadok.“

38. Rovnako súd dáva do pozornosti aj rozsudok Krajského súdu v Trnave sp.zn. 10CoCsp/102/2022 zo dňa 31.10.2023, v ktorom odvolací súd uviedol, že „žalobca na území Slovenskej republiky poskytoval úvery bez povolenia Národnej banky Slovenska v zmysle § 20 ods. 1, resp. § 24 ods. 3 ZoSÚ a odvolací súd je toho názoru, že táto spoločnosť je iným veriteľom podľa § 2 písm. c/ ZoSÚ, pretože poskytnutý úver spĺňa podmienku uvedenú v § 1 ods. 3 písm. l/ ZoSÚ a nespĺňa žiadnu z podmienok uvedených v § 1 ods. 3 písm. a/, b/, d/, e/, g/ až k/ a m/ až r/ ZoSÚ. Podľa § 24 ods. 1 ZoSÚ sa na poskytnutý úver vzťahuje aj § 11 ods. 3 ZoSÚ, ktorý sankcionuje zmluvu o úvere, ktorý bol poskytnutý bez povolenia na činnosť Národnou bankou Slovenska, neplatnosťou. Na základe vyššie uvedených ustanovení aj odvolací súd dospel k záveru, že úverová zmluva – Smlouva o úvère č. 532749 je neplatná podľa § 11 ods. 3 ZoSÚ, pretože žalujúca spoločnosť poskytovala úvery na území Slovenskej republiky bez povolenia na činnosť od Národnej banky Slovenska.“

39. Obdobne sa vyjadrili aj Krajský súd v Žiline v rozsudku sp.zn. 9CoCsp/39/2021 zo dňa 23.09.2021 a Krajský súd v Banskej Bystrici v rozsudku sp.zn. 15CoCsp/43/2021 zo dňa 24.11.2021.

40. V prípade neplatnosti zmluvy (čo je aj prípad tu prejednáwanej zmluvy), vzniká povinnosť jej účastníkov vrátiť si navzájom už vykonané plnenia (§ 457 OZ), a to titulom vydania bezdôvodného obohatenia. Z uvedeného vyplýva, že žalovaná bola povinná vrátiť veriteľovi iba čerpanú istinu, ktorá predstavuje sumu bezdôvodného obohatenia. Nakoniec, žalobca si v konaní uplatnil práve a len nevrátenú istinu bez úrokov a poplatkov.

41. Vyššie citované ustanovenie § 54a OZ je špeciálnym ustanovením k ustanoveniu § 100 ods. 1 OZ, a je treba aplikovať ho prednostne v prípade nároku uplatneného zo spotrebiteľskej zmluvy, ktorým je aj nárok uplatnený v tomto konaní. Keďže žalobcom uplatnený nárok je národom zo spotrebiteľskej zmluvy, bol súd v zmysle § 54a OZ povinný z úradnej povinnosti skúmať, či nedošlo k premlčaniu nároku žalobcu, a teda prihliadnúť na premlčanie ex offa, teda aj bez toho, aby sa žalovaná premlčania dovoľávala v zmysle Občianskeho zákonníka.

42. Premlčanie je kvalifikované uplynutie času, ktorý uplynul bez toho, že by právo bolo vykonané. Premlčaním právo nezaniká, iba sa oslabuje a trvá ďalej vo forme naturálneho záväzku, čo znamená, že jeho uplatniteľnosť je obmedzená na dobrovoľné splnenie zo strany povinného subjektu. Účelom premlčania je tak jednak stimulovať subjekty k včasnemu vykonaniu subjektívnych občianskych práv, jednak zamedziť tomu, aby dlžníci neboli ohľadom svojich povinností vystavení po časovo neurčitú dobu donucujúceho zákroku zo strany súdov.

43. Keďže v konaní nebolo preukázané, že by bola platne uzavretá zmluva o spotrebiteľskom úvere, žalobcovi by vzniklo právo požadovať od žalovanej sumu istiny, a to titulom vydania bezdôvodného obohatenia. Vychádzajúc zo zmluvy, táto bola uzavretá dňa 28.02.2022, pričom žaloba bola na súd podaná dňa 18.02.2025.

44. V konaní si žalobca uplatnil nárok na zaplatenie sumy 450,- eur, ktorá suma predstavuje bezdôvodné obohatenie žalovanej, keďže má ísť o istinu. Bezdôvodné obohatenie sa premlčuje v 2-ročnej subjektívnej a 3-ročnej alebo 10-ročnej objektívnej premlčacej dobe podľa § 107 ods. 1 a 2 OZ, pričom na uvedené plynutie nemá žiaden vplyv ustanovenie § 11 ods. 3 veta druhá ZoSÚ, keďže sa netýka plynutia premlčacej doby.

45. Pre začiatok plynutia subjektívnej premlčacej doby je v zmysle § 107 ods. 1 OZ rozhodujúce, kedy sa žalobca ako oprávnený dozvedel, že došlo k bezdôvodnému obohateniu a kto sa na jeho úkor obohatil. Žalobca poskytol žalovanej úver dňa 28.02.2022, pričom od nasledujúceho dňa začala plynúť žalobcovi dvojiročná premlčacia doba na uplatnenie nároku na vydanie plnenia z bezdôvodného obohatenia. Žalobca podal žalobu na súd až dňa 18.02.2025, teda po uplynutí subjektívnej premlčacej doby. Súd mal za to, že žalobca mal o neplatnosti zmluvy od počiatku vedomosť už od jej uzavretia, pretože vedel, že nemá vydané oprávnenie na poskytovanie predmetných úverov na území Slovenskej republiky od NBS.

46. V nadväznosti na vyššie uvedené súd opätovne odkazuje na rozsudok Krajského súdu v Trnave sp.zn. 10CoCsp/102/2022 zo dňa 31.10.2023, v ktorom odvolací súd uviedol, že „na základe uvedeného v zhode so súdom prvej inštancie je nevyhnutné prijať záver o tom, že predmetná zmluva o úvere –

Smlouva o úvěru z 2.7.2018, bola neplatná od počiatku s tým, že žalobca vedel o tejto skutočnosti, pretože mal vedomosť o tom že nemá vydané oprávnenie na poskytovanie predmetných úverov na území Slovenskej republiky od NBS. Dôvodným tak bolo zamietnutie žaloby domáhajúcej sa plnenia z takejto zmluvy.“

47. Keďže súd bol povinný aplikovať ustanovenie § 54a OZ, a teda bol povinný prihliadnúť na premlčanie nároku voči spotrebiteľovi ex offo, na túto skutočnosť prihliadol a dospel k záveru, že z dôvodu premlčania nároku žalobcu nie je možné mu priznať žiadnu sumu z uplatnenej istiny, pretože nárok žalobcu na vydanie bezdôvodného obohatenia je premlčaný. Vzhľadom na uvedené bolo potrebné žalobu v celom rozsahu vo výroku I. rozsudku zamietnuť, a to vrátane úroku z omeškania zo zamietnutej istiny, keďže tvorí príslušenstvo pohľadávky a sleduje jej osud, z čoho možno usúdiť, že vedľajší úrokový záväzok sa premlčí najneskôr v rovnakej dobe ako hlavný peňažný záväzok.

48. Podľa § 251 CSP, trovy konania sú všetky preukázané, odôvodnené a účelne vynaložené výdavky, ktoré vzniknú v konaní v súvislosti s uplatňovaním alebo bránením práva.

49. Podľa § 255 ods. 1 CSP, súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

50. Podľa § 262 ods. 1 CSP, o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

51. Podľa Čl. 4 ods. 1 a 2 CSP, ak sa právna vec nedá prejednať a rozhodnúť na základe výslovného ustanovenia tohto zákona, právna vec sa posúdi podľa ustanovenia tohto alebo iného zákona, ktoré upravuje právnu vec čo do obsahu a účelu najbližšiu posudzovanej právnej veci. (1) Ak takého ustanovenia niet, súd prejedná a rozhodne právnu vec podľa normy, ktorú by zvolil, ak by bol sám zákonodarcom, a to s prihliadnutím na princípy všeobecnej spravodlivosti a princípy, na ktorých spočíva tento zákon, tak, aby výsledkom bolo rozumné usporiadanie procesných vzťahov zohľadňujúce stav a poznatky právnej vedy a ustálenú rozhodovaciu prax najvyšších súdnych autorít. (2)

52. Podľa Čl. 17 CSP, súd postupuje v konaní tak, aby vec bola čo najrýchlejšie prejednaná a rozhodnutá, predchádza zbytočným prietahom, koná hospodárne a bez zbytočného a neprimeraného zaťažovania strán sporu a iných osôb.

53. O náhrade trov konania rozhodol súd v zmysle § 255 ods. 1 CSP v spojení s § 262 ods. 1 CSP a čl. 4 ods. 2 CSP, čl. 17 CSP, keď žalovanej, ktorá by inak na náhradu trov konania mala nárok, keďže bola v konaní plne úspešná, súd nárok na náhradu trov konania vo výroku II. rozsudku nepriznal, pretože jej v konaní žiadne trovy nevznikli. Súd mal pritom za to, že v súlade s čl. 17 základných princípov CSP, t.j. v súlade s princípom rýchlosti a hospodárnosti konania, bolo v tomto prípade potrebné rozhodnúť o náhrade trov žalovanej uvedeným spôsobom za použitia čl. 4 ods. 2 CSP (keď potrebného ustanovenia niet), t.j. za použitia princípu racionálneho zákonodarcu.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je možné podať odvolanie v lehote do 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresnom súde Trnava (§ 355 ods. 1 CSP, § 357 písm. m) CSP).

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach podania, a síce ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje, podpis, spisová značka konania (§ 127 ods. 1 CSP) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh) (§ 363 CSP).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,

- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné súdne rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na výkon exekúcie podľa osobitného zákona (zák. č. 233/1995 Z.z.).